

РЕШЕНИЕ

№ 5548

гр. София, 28.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 180 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: АСПАРУХ ЕМ. Х.

при участието на секретаря ПАОЛА ЦВ. РАЧОВСКА
като разгледа докладваното от АСПАРУХ ЕМ. Х. Гражданско дело № 20231110158450 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по подадена от Н. Х. Б. срещу С.о., искова молба, с която е предявен отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439 ГПК с искане да се постанови решение, с което да се признае за установено в отношенията между страните, че ищецът не дължи на ответника сумата от 200.00 лева, представляваща „глоба“, наложена с наказателно постановление № 279216/14.09.2016 г., въз основа на което е образувано изпълнително дело № 1437/2020 г. по описа на ЧСИ А.П., с район на действие СГС.

Ищецът твърди, че с Наказателно постановление № 279216/14.09.2016 г., издадено от заместник - кмет на С.о. му е наложено наказание – „глоба“ в размер па 200 лева, въз основа на което е образувано изпълнително дело № 1437/2020 г. по описа на ЧСИ А.П.. Сочи, че в хода на изпълнителното производство са изпратени заповрни съобщения до финансови институции на 05.10.2020 г., 27.10.2021 г. и на 12.10.2023 г. Други изпълнителни действия излага, че не са предприемани. Аргументира, че съгласно правилата на ЗАНН, наказанието „глоба“ не се изпълнява, ако са изтекли две години от влизане в сила на наказателното постановление. Сочи, че процесното наказателно постановление е влязло в сила на 09.12.2015 г., а изпълнителното производство било образувано едва през 2020 г. Развива подробни съображения в насока, че за процесното вземане е изтекла абсолютната давност. Моли съда да уважи предявения иск. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба, с който предявеният иск се оспорва като неоснователен. Ответникът излага, че за процесното вземане не е изтекла давността, като наред с това сочи и че в хода на изпълнителното производство са предприемани действия, годни да прекъснат давността. Моли съда да отхвърли предявения иск. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази становището на страните, материалите по делото и закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439 ГПК.

В доказателствена тежест на ищеца е да докаже наличието на правен интерес от

предявяването на иска, а именно че е налице висящо и непрекратено изпълнително дело, образувано въз основа на процесното наказателно постановление № 279216/14.09.2016 г.

В тежест на ответника е да докаже, че са налице обстоятелства, водещи до прекъсване или спиране на давността на вземанията, предмет на издаденото наказателно постановление.

Съгласно разпоредбата на чл. 439 от ГПК, длъжникът по изпълнителното производство може да оспори чрез иск изпълняемото право на вискателя, ако възраженията му се основат на факти, настъпили след издаването на съдебния акт. По своето естество искът по чл. 439 от ГПК е отрицателен установителен иск и с него ищецът се домогва да установи, че изпълняемото право на вискателя по изпълнителното дело, вследствие на новонастъпилите след постановяването на съдебния акт факти, е престанало да съществува или че изпълняемостта му не е настъпила. По изложените съображения предявеният иск е допустим, доколкото наличието на висящ изпълнителен процес за събиране на вземането по влязло в сила наказателно постановление е достатъчно основание за пораждаване на правен интерес у длъжника за предявяване на иска по чл. 439 от ГПК, с който се оспорва изпълнението.

Съгласно нормата на чл. 162, ал. 2, т. 7 ДОПК публични са държавните и общински вземания по влезли в сила наказателни постановления. Разпоредбата на чл. 163, ал. 4 ДОПК постановява, че в случаите, когато публични вземания са възложени за събиране на съдебен изпълнител, събирането им се извършва по реда на Гражданския процесуален кодекс. Настоящият съдебен състав намира, че редът за събиране на публичното вземане определя и компетентният съд, който следва да се произнесе по исковата молба за установяване несъществуването на това вземане. И доколкото в настоящия случай на основание чл. 163, ал. 4 ДОПК, вр. чл. 2, ал. 3 ЗЧСИ публичното вземане е възложено за събиране на частен съдебен изпълнител, то и предявеният иск е с правно основание чл. 439 ГПК и следва да се разгледа от гражданския съд. В този смисъл е и практиката на смесени петчленни състави на ВКС и ВАС, които определят компетентност на гражданския съд по искове за установяване несъществуване на публично вземане, което е възложено за събиране на съдебен изпълнител - Определение № 92 от 22.11.2012 г. на ВАС по адм. д. № 74/2012 г., Определение на ВАС по адм. д. № 1/2013 г., Определение на ВАС по адм. д. № 7/2013 г.; Определение на ВАС по адм. д. № 73/2012 г., Определение № 35 от 11.05.2017 г. на ВАС по адм. д. № 60/2015 г., Определение № 45 от 8.07.2016 г. на ВАС по адм. д. № 21/2016 г., Определение № 63 от 17.10.2017 г. на ВАС по адм. д. № 47/2017 г., Определение № 48 от 22.05.2018 г. на ВАС по адм. д. № 34/2018 г., Определение № 87 от 29.11.2019 г. по адм. д. № 45/2019 г., Определение № 39 от 02.10.2020 г. по адм. д. № 23/2020 г., Определение № 52 от 29.12.2020 г. на ВКС по гр. д. № 38/2020 г., 5-членен с-в, ГК.

Следва да бъде посочено, че когато принудително събира публично общинско вземане, съдебният изпълнител не прилага ДОПК и не разполага с правомощия да се произнесе по възражението за давност, основано на чл. 171 ДОПК. Съгласно чл. 433, ал. 1, т. 7 ГПК съдебният изпълнител може да прекрати изпълнителното производство, когато бъде представено влязло в сила съдебно решение, с което е уважен иск по чл. 439 ГПК, т. е. признато е за установено, че не са налице материално-правните предпоставки за законност на изпълнителния процес, включително поради погасяване на задължението по давност. Тъй като няма правомощие да се произнася по възражение за давност и не е орган в структурата на общинската администрация, съдебният изпълнител не би могъл да "отпише" погасеното по давност публично общинско задължение. Едновременно с това разпоредбата на чл. 433, ал. 1 ГПК не оправомощава съдебния изпълнител да вземе предвид евентуално постановено от орган в структурата на общинската администрация "отписване", извършено след предаването на публичното задължение за събиране по реда на ГПК. Подобно

"отписване" би могло да обоснове отправянето на искане от възискателя по чл. 433, ал. 1, т. 2 ГПК, но заявяването на такова е в зависимост единствено от волята на възискателя и при отсъствието му, единствен способ за защита на длъжника в хипотеза на поддържано твърдение за изтекла погасителна давност по отношение на публично общинско вземане, остава предявяването на иск - отрицателния установителен иск по чл. 439 ГПК. В този смисъл и Определение № 130 от 24.07.2017 г. по ч. гр. дело № 756/2017 г. по описа на ВКС, Второ гражданско отделение.

С доклада по делото, не оспорен от страните, съдът е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване следните факти и обстоятелства, а именно: че с Наказателно постановление № 279216/14.09.2016 г., издадено от заместник - кмет на С.о., на ищеца е наложено административно наказание – „глоба“ в размер па 200 лева, въз основа на което е образувано изпълнително дело № 1437/2020 г. по описа на ЧСИ А.П..

С доклада съдът, на основание чл. 190 ГПК, е задължил ответника в едноседмичен срок от получаване на определението за насрочване да представи по делото копие на процесното Наказателно постановление № 279216/14.09.2016г. Указано е изрично на С.о., че при неизпълнение на указанието, на основание 161 ГПК съдът ще приеме за доказани факти и обстоятелства, за които страната създава пречки.

Дадените от съда указания не са изпълнение в определения срок, като от страна на ответника същите не бяха изпълнени и до приключване на насроченото и проведено открито съдебно заседание.

С оглед изложеното и на основание чл. 190, ал. 2 вр. с чл. 161 ГПК, съдът приема за доказан факта, че Наказателно постановление № 279216/14.09.2016г. е влязло в законна сила на 09.12.2015г., които факт не се оспори от ответника с депозирания отговор на исковата молба.

Съгласно чл. 82, ал. 1, б. "а" ЗАНН давността при наложено наказание "глоба" е две години. Нормата на чл. 82, ал. 2 ЗАНН регламентира, че давността започва да тече от влизане в сила на акта, с който е наложено наказанието и се прекъсва с всяко действие на надлежните органи, предприето спрямо наказания за изпълнение на наказанието. Следва да бъде посочено, че глобата, освен публично вземане, е и административно наказание, която правна природа следва да намери превес, поради което неприложим по отношение на давността за това вземане е срокът по чл. 171, ал. 1 ДОПК /в този смисъл тълкувателно решение № 2/12.04.2017 г. по тълкувателно дело № 3/2016 г. на ВАС/. Образуването на изпълнително производство е действие, което прекъсва давността и започва да тече нов двугодишен срок, но това производство следва да е образувано преди изтичане на предвидената в НК обикновена или абсолютна давност. Ако в посочения по – горе двугодишен срок не се предприемат изпълнителни действия глобата не подлежи на изпълнение по принудителен ред, в приложение на чл. 82, ал. 1, т. 5 от НК /в този смисъл ТР № 2/28.02.2018 г. по т. д. № 2/2017 г. на ОСНК на ВКС/. Давността за изпълнение на административно наказание е изтичане на определен срок от време, установен със закон, в който надлежният орган бездейства да упражни правомощията си да приложи административно – наказателната репресия спрямо извършителя на нарушението. Позоваването на давността е изведено при факти, настъпили след влизане в сила на постановлението, поради което релевираното от ответника възражение за преклудирание на това позоваване с изтичане на срока за упражняване правото на жалба, е неоснователно.

От приетите доказателства се установи, че давността за вземането по чл. 82, ал. 1, б. "а" ЗАНН за периода от влизане в сила на процесното наказателно постановление (09.12.2015 г.) до образуване на изпълнителното дело през 2020 г. е изтекла, поради което съдът намира предявения иск по чл. 439 ГПК за основателен.

По разностките:

С оглед изхода на спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ответникът следва да заплати на ищеца разносики за държавна такса в размер на **50.00лв.**

На основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв., ответникът следва да заплати на адв. Р. Р. сумата от **400.00лв.** – адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на ищеца.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по иска с правно основание чл. 439 ГПК, **предявен от Н. Х. Б., ЕГН *******, срещу „С.о.“, Булстат *******, че Н. Х. Б. не дължи на С.о. сумата от 200.00лв.** – административно наказание „глоба“, наложено с Наказателно постановление № 279216/14.09.2016г. е влязло в законна сила на 09.12.2015г., въз основа на което е образувано изпълнително дело № 1437/2020 г. по описа на ЧСИ А.П., **поради погасяването ѝ по давност.**

ОСЪЖДА „С.о.“, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, **да заплати на Н. Х. Б., ЕГН *******, сумата от **50.00лв.** – разносики за държавна такса.

ОСЪЖДА „С.о.“, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв., **да заплати на адв. Р. К. Р. от САК, сумата от 400.00лв.** – адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на ищеца.

Решението подлежи на обжалване, в двуседмичен срок от връчването му на страните, пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____